

hvorefter man kun vilde lade denne Paragraph gjælde Capitalformuen. Paragraphen er oplæst her i Thinget, og deraf vil det imidlertid være blevet vitterligt, at der alene er Tale om saadanne Midler, som afføde Rente, der kunne gaae ind i Overformynderiet — det gjøre faste Eiendomme ikke —, og som, hvis de ikke indsættes i Overformynderiet, skulle anbringes mod anden betryggende Sikkerhed; det kan utvivlsomt kun være Capitaler. Men at det nu ogsaa virkelig er saa, ja, det tillod jeg mig sidste Dag, da der var Tale derom, at antyde ved en Afbrydelse med et eneste Ord „Lovens Motiver“; thi i Udkastet af 1842 er det i Motiverne meget klart udtalt, at hvad man i § 28 af den nuværende Lovlov har som Lov, i Virkeligheden ikke er Andet end en Stadfæstelse i Lovsform af den gamle Grundfæstning, som det daværende Cancelli fra Aarhundredet havde praktisk udøvet ad Bevillingsveien, den nemlig, at man kunde baandlægge, som det nu kaldes, eller kunde binde, som jeg foretrækker at kalde det, Capitaler; men om Jordtales der slet ikke, og paa Jord har man ikke nogensinde tænkt at anvende dette. Motiverne til Lovudkastets § 23 ville ogsaa vise de Herrer, at det af Justitsministeriet er udtalt, at hidtil er den Paragraph aldrig anseet for anvendelig paa Fordeieendomme, og naar man erindrer, hvem det var, der skrev Motiverne i 1842, skal der ikke vel kunne være Tvivl om, hvad Tanken har været, nemlig at der skulde kunne lægges Baand paa Capitalerne, men ikke Baand paa Jorden; thi det var Anders Sandbøe Dyrsted, og har Nogen været Forkæmper for den Anskuelse, hævdede det Grundprincip, at der ikke maatte lægges Baand paa Fordeieendomme, saa er det den nævnte store Lovkyndige. Det har han gjort gjentagne Gange. Alltid naar han er kommen til at berøre disse Forhold, har hans Tale lydt paa een og samme Maade; han har udhævet — og det vil jeg henvende til det ærede 12te kongevalgte Medlem (Carlsen) — at det ikke er nogen vilkaarlig Indskrænkning i den borgerlige Frihed, i Individernes Frihed, at det ikke tillades de Enkelte at lægge Baand paa Eiendommene. Nei, det er Noget, der følger af den Grundforskjellighed som eri-

sterer mellem de forskjellige Eiendomsforhold, mellem Capitalformue og Fordeieendomme, Noget, som har sin Grund i disse Eiendommers forskjellige Væsen, derom er der mellem Statsøconomer, og jeg tør vel sige mellem Alle, der have mindste Kjendskab til disse Eiendomsformer, ikke den allerringeste Tvivl. — Jeg er enig med den ærede 1ste Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig), naar han foreleden yttrede, at Capitalerne vist ikke have Skade af Frihed; de udsolde sig vist som alt Andet bedst under Frihed. Men fordi Capitaler bindes ved Overformynderiet, derfor bindes de ikke i den døde Haand; de gaae ud i Verden og virke ganske paa samme Maade, som om Eieren selv disponerede over dem, de gaae ud og virke, reproduceres og bringe et Overflud i Form af Rente. Ere de bundne i Overformynderiet, er det muligt, at Eieren faaer en noget mindre Rente, end han ellers kunde faae; men de virke for hele Samfundet paa samme Maade, og Forskjellen mellem den større og den mindre Rente flyttes blot over paa et andet Sted. Det er en væsentlig Side af Sagen. Og dertil kommer, at et Land i alt Fald ikke har nogen stor Ulykke af at have endeel bundne Capitaler. Det er rigtigt, at det kan være godt for Eiendomsbesiddere, og ikke blot for Fordeieendomsbesiddere, men ogsaa for Kjøbstadere, at kunne faae Prioriteter i deres Eiendomme, hvad der kan tilveiebringes ved Baand paa Capitalen. Derfor har Baand paa Capitalen ikke noget meget Væsentligt imod sig; men med Baand paa Jord er det en heelt anden Sag; thi netop om Jorden er det, at det gamle Ord gjælder, at i sit Ansigt Sved skal man æde sit Brød. Jorden fordrer Arbeide, fordrer Behandling, og Jorden træver, at den, der skal have Noget ud af den, har Kald og Lyst til denne Virksomhed og Indsigt deri; og ikke blot det, Jorden bærer kun Frugter, naar Capitalen yder den sin Bistand. Og naar nu den stakkels Fordeier ikke har anden Capital end sin Fordeieendom, ja, saa er han nødsaget til at skaffe sig Capital andetsteds, og det kan han, naar det er ham tilladt at behæfte Jorden, at optage Laan i samme; men er denne Naadighed over Jorden ham betagen, saa have vi alt det